

Slovenski župan.

Pod tem naslovom prinaša „slovenski gospodar“ vse, karkoli se primeri važnega za župane sploh, zlasti pa za župane na Slovenskem. Treba je namreč, da kdor je za župana izvoljen, tudi ve in sicer dobro ve, kaj mora župan znati kako se obnašati, in sploh kakošen mora biti. — Če pa župan tega ne ve, če je bil le zavoljo tega izvoljen, ker je morebiti naj bogatejši mož v celem soseski, ali ker ume ravno nekoliko nemških besed vpletati v svoj govor, tedaj župan ni na pravem mestu in celo občinsko življenje hira. To pa je v vsaki državi velika nesreča, ker vsaka država le obstoji iz občin. Če so tedaj občine neredne, če se ne zavedajo svojih pravic in le v beli dan naprej životarijo, kakor meglja brez vetra, občini to nerednost cela država in začenja se duševno in materialno bolehanje.

Tako je bilo tudi pri nas v Avstriji. Dokler je bil strogi absolutizem, so se jemale pravice komur le mogoče, tako tudi soseskam in občinam in župan je bil predstojnik soseski in občini le v tem, da so muljudje tako rekli, — drugih pravic pa ni imel skoro nič. — Pozno skoro prepozno je naša vlada spoznala, da v našem stoletju, ko drugod povsod državljani duševno in materialno napredujejo, ne more vedno tako ostati. Zato je dala soseskam in občinam več moči in več pravic, da se lahko bolj prosto gibljejo, ker do sedaj so bile kakor otrok v povojih v zibelji. — Če pa dobijo soseske in občine več pravic, treba tudi, da jih prav rabijo, sicer bi se reklo, da za politično življenje še niso dorasle, in da če se jim dajo pravice, ki jih ne umejo rabiti, je skoro taka, kakor bi kdo dal otroku nož v roke.

Da tedaj kaj takega nihče ziniti ne more, to naj bode skrb vsaki soseski, vsaki občini, posebno pa njihovim županom. Ker pa morda marsikteri slovenski župan, ne ve vsemu kaj, kar se tiče občinskega življenja, prinaša „slovenski gospodar“ v predalček, ki je slovenskemu županu odmerjen, vse, kar mora slovenski župan vedeti. Prinaša vse dotične postavbe pa tudi potrebne obrazke (Formulare) za uradovanje županov ali županovanje.

Razdelil pa se bode ta predmet na troje, namreč:

- I. Kakošen mora župan biti?
- II. Ktera so njegova opravila?
- III. Kako naj župan svoja opravila izvršuje?

(Dalje prihodnjič.)

Slovensko slovstvo.

Ravnokar je v tisku gotova in se razpošilja knjižica: „Slovenci, kaj čemo?“ ktero je spisal rodoljubni gosp. dr. Jože Vošnjak v slov. Bistrici in jo zdaj za poduk in prevdarek podarjuje svojim slovenskim rojakom štajerskim. Živo priporočamo vsem Slovincem, naj jo pazljivo prebirajo in si globoko v srea vtiskajo resnične besede svojega rodoljubnega rojaka. V prihodnjič govorimo obširnej o ti željno pričakovani politični knjižici, ktero si lahko omisli vsak Slovenec, ker ji je cena samo 20 kraje.

V Gorici je začel o novem letu izhajati nov slovenski časnik pod napisom „Domovina“ posebno za primorsko-deželne, pa tudi sploh slovenske zadeve. Vrednikovo ime g. Marušica je nam porok za njegovo izvrstnost; toraj ga vsem slovenskim rodoljubom prav iskreno priporočamo. Cena mu je za celo leto 2 gl.

Novičar iz širokega sveta.

Madjari se hudo branijo naj novejših cesarskih postav zastran dopolnovanja armade, ker, kakor Deak pravi, se taka postava le po ustavni poti vpeljati more.

1. Marca zapustijo Francozi na vsak način Mehiko, naj cesar Maks odloči kakor koli hoče.

Pravi se, da ruska vlada hoče tudi naš koledar vpeljati.

Čuje se, da pri prihodni občni skupščini jugoslovanske Akademije, hočejo skofa Strossmayer-a za predstojnika voliti. Živili.

Novičar iz Slovenije.

Pri zadnji seji kmetiške podružnice (Filiale) v Celju je mnogo udov zato iztopilo, ker se od letnih prineskov t. j. od 2 fl. 50 kr. morajo 2 fl. v Gradec poslati.

— Pri 43. občni seji podružnice v Brežcah 20. septembra preth. leta, se je dokazalo, da je vzrok sadanje velike reve v tem, da je preidoča letina bila zelo slaba, da manjkajo denarji, da se kmetiški pridelki skoraj ne morejo prodati, ali samo po zelo slabi ceni, da so dače velike, da so kmetje v kmetovanju preslabo podučeni in da je sol predraga. Kar se tiče preklicanja postavbe odrtije, so soglasno trdili, da je to poguba kmetovanju in da se to samo po tem odvrtni more, ako se napravijo naupnice (kreditne naprave) s prijemljivimi pravili, ktere bodo kmetovanje podpirale.

— 20. t. m. bo v Mariboru v Kartinovi dvorani večerna veselica na čast gg. volilnim možem, mariborsko-slov. bistričko-, st. lenarskega okraja. Začetak ob 6. zvečer

— Za Slomšekov spominek se je že nabralo 2723 fl. 52 kr.

Kratkočasnice.

Grajsak idoč mimo kmeta, kteri se je zlo pri delu trudil, reče: „Miha, če bodeš prav marljivo iz svojega polja kamenje nosil, polje dobro gnojil, oral in sejal, boš dobro žetvo imel.“ „Ze prav,“ žlahtni gospod, reče kmet, „če vendar Vi mesto mene činite, bom s desetino prek in prek zadovoljen.“

— Dva obrtniška pomagača, Horvat in Nemec, potujeta v jeseni po lepi rodoviti slovenski deželi; Horvat zagleda na njivi lepo debelo zelje in reče svojemu tovaršu: „Glej brate, kako je to lepo zelje.“ Na to reče Nemec: O, prijatelj! to je toliko, kot skoraj celo nič proti onemu, ktero pri nas na Švabskem raste, kajti to ima tako debele glave, da se pod jednolehkoceli polk (regiment) huzarjev vadi, (eksercira) pa še mokri ne postanejo, če ravno deš gre. Horvat, ki je bil kotlar, mu na to pripoveduje, da je nekikrat na Ogorskem pri nekem mojstru delal, kder so tako veliki kotel delali, da je tisoč pomagačev v njem na enkrat, delalo in vendar, drug drugega ni čul in ni videl.

„Za božjo voljo! zakaj pa ste tako velik kotel potrebovali?“ pita Nemec „Hoteli smo celo glavo tvojega švabskega zelja v njem kuhati.“ odgovori Horvat.

Tržna cena

v Mariboru 12. Januarja 1867.

	fl. / k.
Pšenice vagan (drevenka)	6 40
Rži	4 40
Ječmena	—
Ovsa	1 80
Tursice (kurnuze) vagan	3 40
Ajde	3 40
Prosene kaše	—
Krompirja	1 60
Govedine funt	21
Teletine	25
Svinjetine črste funt	24
Drv 30" trdih sežen (Klafter)	8 50
„ 18" „ „ „	4 85
„ 30" mehkih „ „	—
„ 18" „ „ „	3 40
Oglenja iz trdega lesa vagan	58
„ „ mehkega „ „	40
Sena cent	1 40
Slame cent v šopah	1 40
„ „ za steljo	80
Jedno jajce	2
Špeha cent	30

Opazka, prihodni bomo tudi prinesli tržno ceno v Ptuj in Celju. Narodno državno posojilo 69.40. Ažijo srebra 30.75

Ker nam je veliko prostora vzel program in velitvene zadeve, smo prisiljeni odložiti mnogo novičarskih stvari, ktere bo zato prinesel prihodni list. — Gospodo, zlasti častite duhovne uljudno prosimo, da bi blagovolili proste naročnike podučiti, kako se mora pismo z denarji na pošto dati. Vredništvo.

Listnica vredništva.

J. G. v Gradcu: Lepa hvala za lep dopis, prosimo prinašajte ponujeno podporo. Vred.